

MALE RUBE

ANDRES BARBA

Male ruke

Prevela sa španskog
Jasmina Nikolić

Mono i Manjana
2010.

Naslov originala
Andrés Barba, Las manos pequeñas
Copyright © Andrés Barba, 2008
Copyright © Editorial Anagrama, 2008
Prava za srpsko izdanje © 2010, Mono i Manjana
Srpsko izdanje objavljeno je uz saglasnost literarne agencije Livia Stoia

Izdavač
Mono i Manjana

Za izdavača
Miroslav Josipović
Nenad Atanasković

Glavni i odgovorni urednik
Aleksandar Jerkov

Urednik
Vojin V. Ančić
Milena Đordijević

Prevod
Jasmina Nikolić

Lektura
Staša Mijić

Tehnički urednik
Goran Skakić

Priprema za štampu
Ljiljana Pekeč

Korice
Metropolis

E-mail: office@monoimanjana.rs
www.monoimanjana.rs

Štampa
Elvod-print, Lazarevac

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Narodna biblioteka Srbije, Beograd

БАРБА, Андрес, 1975-
Male ruke / Andres Barba ; prevela sa španskog Jasmina Nikolić. -
Beograd : Mono i Manjana, 2010 (Lazarevac : Elvod-print). - 85 str. ; 21 cm

Prevod dela: Las manos pequeñas / Andrés Barba.

ISBN 978-86-7804-298-0
COBISS.SR-ID 178252300

*Marini i Teresi,
svetlim i mračnim devojčicama poput njih*

I kada je lutka bila toliko izobličena da više nije ličila na ljudsku bebu, devojčica je, tek tada, počela njom da se igra.

Jedna žena u Berlinu

Prvi deo

Tata je poginuo na licu mesta, mama je umrla u bolnici. „Tata je poginuo na licu mesta, mama je u komi“, tačno tako je glasila rečenica koju je Marina čula, prva koju je čula. Rukom bi se mogao dodirnuti svaki pregib te rečenice, te noseće i nerazumljive rečenice:

„Tata je poginuo na licu mesta, mama je u komi.“

Usne je izgovaraju glatko. To je brza i suvoparna rečenica. Dolazi na hiljadu različitih i nepredvidljivih načina. Ponekad nenajavljena. Padne iznebuha, kao da pada na brisan prostor. Marina je naučila da je izgovara bez tuge, kao da izgovara svoje ime pred nepoznatim ljudima, kao da kaže zovem se Marina i imam sedam godina, „Tata mi je poginuo na licu mesta, mama je umrla u bolnici“. Usne jedva da joj se miču, i kada je izgovori ostanu mirne, gornja blago preko donje. Ali to nije grimasa. Ponekad je rečenica spora, dođe izdaleka. Izgleda kao da je rečenica izabrala nju, a ne ona rečenicu. Ona znači neobičan povratak kući i predmetima koji su se u njoj nalazili. Miriše. Rečenica se širi naviše i naoko-

lo zgušnjava vazduh. Postaje stvar. Zauvek prikrivena stvar, a tada treba reći:

„Tata mi je poginuo na licu mesta, a posle je mama umrla u bolnici.“

I preko te misli treba se vratiti na drugu, na pravu, na sporu misao o nesreći. Ne postoji ništa krhkije od nje. Ni sporije ni krhkije. Najpre zvuk ulice pod gumom točkova, bezvučan, morski zvuk puta, dodir zadnjeg sedišta, dodir u kom je pretnja bila tek početak.

Sekundu kasnije već je pukla. Šta to? Logika. Kao lubenica kad padne na zemlju, dovoljan je samo jedan udarac. Počelo je kao pukotina na sedištu na kom je sedela, taj dodir više nije bio isti dodir, sigurnosni pojas je postao krut. Ranije, mnogo pre sudara, osećala je mekoću sedišta kao toliko puta pre, presvlaku s tankim belim prugama, ali onda se najjednom nešto izmenilo. Mamin glas upućen tati:

„Ne pretiči.“

I odatle pukotina koja počinje od sedišta, koja ponovo upija prigušeni zvuk puta ispod točkova dok kola ubrzavaju.

Sudar je bio brutalan.

Automobil se izdigao iznad razdelnog pojasa autoputa, prevrnuo se na krov i prešao preko traka suprotnog smeru da bi udario u stene koje su se nalazile pored bankine. I ceo prizor, kog Marina nije bila kadra da se seti jasno puna četiri meseca nakon nesreće, nastao iz čiste brzine, bio je brzina sama. U njemu se nije videlo ništa jer u njemu nije imalo do čega da se dopre.

Tu je bio i zvuk. Silovit zvuk, ali udaljen od samog događaja koji ga je izazvao. Prazan i isprekidan zvuk, slomljen i nekako odmah prigušen, već na razdaljini, nes-

posoban da se održi ili nastavi, ipak je pratio kola koja su odletela preko razdelnog pojasa i prevrnula se na krov.

Kola su padala, i tamo gde bi pala, tu bi se i iskrivila. Kola su sebi pravila mesto. Više nego ikada, tada je bilo potrebno vratiti se rečenici. Kao da samo ta od svih mogućih rečenica kojima se opisuje nesreća ima moć da utvrdi ono što ne može biti utvrđeno, štaviše, kao da samo ta od svih rečenica iskrsava, tako pri ruci, tako lako razumljiva, da učini dostupnim ono što ne može biti raspoznato ni na koji način.

I nakon zvuka, tišina. Ne izostanak zvuka, nego tišina. Tišina koja nije bila odsustvo ili poricanje, nego stvaran oblik, i koja čini čvrstim ono što je svega nekoliko trenutaka ranije bilo elastično i gipko, metalni ukus u ustima, žeđ.

Marina se seća da je osetila žeđ gotovo odmah pošto se sve zaustavilo. Neutoljivu žeđ koja je bila deo tišine i nepomičnosti i koja nije mogla biti zadovoljena ni kada je osetila kako joj nečije ruke otkopčavaju sigurnosni pojas, i ugledala lice one krupne žene, ofarbane u plavo, i začula onaj nepoznati muški glas:

„Ne diraj joj glavu, pusti je kako jeste, ne diraj joj glavu.“ Ona je rekla: „Voda.“

Rekla je „voda“ onako kako se misli na vodu kad se sazna da je ljudsko telo skoro u celini načinjeno od te supstance, na jednu apstraktnu vodu koja sačinjava čvrsto telo.

„Devojčice! Jesi li dobro? Možeš li da me čuješ?“

Krupna žena ofarbane kose sagla se sada malo niže, s flašom u rukama. Marina je mogla da vidi svaki crni koren te kose ali ništa se nije ukorenilo u njoj. Ni tečnost koju su joj dali da pije, ni metalni ukus krvi na desnimama,